

**Rzecznik
Finansowy**

www.rf.gov.pl

dr Bohdan Pretkiel

Warszawa, dnia 18 lipca 2022 r.

WSA.0212.55.2022

RF/237/2022

**Pan Senator
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat RP**

ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 lipca 2022 r. (znak: BPS.DKS.KU.0401.18.2022) w sprawie wyrażenia opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk senacki nr 754), uprzejmie proszę o przyjęcie stanowiska Rzecznika Finansowego.

Przedłożony projekt ustawy kierunkowo należy ocenić jako pozytywną i potrzebną zmianę aktualnie obowiązujących regulacji. Interwencja ustawodawcy, która umożliwi poszkodowanym skuteczne dochodzenie swoich roszczeń od podmiotów oferujących nabycie obligacji GetBack S.A. jest niewątpliwie uzasadniona. W ocenie Rzecznika, projekt wymaga jednak doprecyzowania w następujących aspektach.

1) art. 1 projektu zmiany ustawy - dodanie art. 442¹ § 5 w ustawie Kodeks Cywilny

Projektowany przepis dotyczy jedynie roszczeń konsumentów i nie uwzględnia tego, że nie wszyscy poszkodowani przez GetBack S.A. byli konsumentami, lecz również przedsiębiorcami. Rzecznik Finansowy opowiada się z tym, aby z przepisów mogli skorzystać wszyscy poszkodowani

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

@ biuro@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
f facebook.com/Rzecznik
Finansowy

Tel. 22 333 73 26
22 333 73 27
fax. 22 333 73 29

obligatariusze GetBack S.A., którzy stali się właścicielami obligacji działając jako podmiot nieprofesjonalny. Według projektowanego brzmienia przepisu, nie wszystkie takie osoby mogłyby z nich skorzystać. Zaznaczenia wymaga, że również niektórzy przedsiębiorcy, w tym nawet osoby prawne powinny być objęte projektowaną regulacją w zakresie którym może pozwolić na osiągnięcie celu zamierzonego w projekcie, tj. zapewnić dodatkową ochronę dla każdego nieprofesjonalnego klienta podmiotu rynku finansowego. Doprecyzowanie brzmienia art. 442¹ § 5 k.c. projektu

2) art. 2 projektu ustawy - zmiana brzmienia art. 37² § 1 oraz uchylenie art. 37² § 2 ustawy Kodeks postępowania cywilnego

Zmianę dotyczącą właściwości miejscowej przemiennej co do kierunku również należy ocenić jako istotną na drodze ułatwienia dochodzenia roszczeń poszkodowanych. Niemniej jednak warto zastanowić się nad zasięgiem proponowanego rozwiązania, które będzie rozciągało się na wszystkie podmioty rynku finansowego, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

W projektowanym brzmieniu art. 37² § 1 k.p.c. mowa jest o tym, że powództwo o roszczenie wynikające z czynności podmiotu rynku finansowego podlegającego nadzorowi, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660 i 872), przeciwko temu podmiotowi oraz jego następcom prawnym można wytoczyć przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania albo siedziby powoda. Przepis odnosi się zatem do roszczeń wynikających z wszelkich czynności podmiotów rynku finansowego i ich następców prawnych. Ponadto nadzór nad rynkiem finansowym obejmuje nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność w określonych segmentach rynku finansowego, tj. na rynku bankowym, ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz kapitałowym. Podmiotami rynku finansowego objętymi tym nadzorem są również przykładowo brokerzy ubezpieczeniowi, agenci ubezpieczeniowi, powszechne towarzystwa emerytalne, małe instytucje płatnicze, biura usług płatniczych.

Należy również zwrócić uwagę, że w przypadku roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia, obowiązują szczególnie w stosunku do kodeksu postępowania cywilnego - regulacje dotyczące właściwości miejscowej sądu (por. art. 10 ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130)). Dodatkowo w sposób szczególny właściwość miejscowa sądów uregulowana jest w odniesieniu do ubezpieczeń obowiązkowych (por. art. 20 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 621)). Przepisy te mają zastosowanie w przypadku dochodzenia roszczeń wynikających w umów

Str. 2

ubezpieczenia. Projekt natomiast mówi o roszczeniach wynikających z czynności podmiotu rynku finansowego. Pojęcie „czynności podmiotu rynku finansowego” nie jest odrębnie zdefiniowane, jak np. ma to miejsce w przypadku czynności ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych, bankowych. Jest to zatem pojęcie bardzo szerokie i stwarzające pole do wątpliwości interpretacyjnych.

Propozycja brzmienia przepisu odnosi się do czynności podmiotu rynku finansowego podlegającego nadzorowi. Projekt nie odnosi się do działalności statutowej podmiotu, podlegającej nadzorowi, a rozszerza zakres stosowania projektowanego przepisu do wszystkich czynności jakie podmiot nadzorowany może podejmować, a zatem również w relacjach z profesjonalnymi uczestnikami rynku oraz w relacjach w ogóle nieobjętych nadzorem.

Podobnie jak w punkcie 1, Rzecznik pragnie podkreślić, że przepis powinien obejmować roszczenia wszystkich podmiotów, których działania miały charakter nieprofesjonalny.

3) art. 3 projektu ustawy - zmiana brzmienia art. 13a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Projekt zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych również należy ocenić jako słuszny kierunkowo z punktu widzenia zapewnienia poszkodowanym obligatariuszom możliwości dochodzenia roszczeń w postępowaniu sądowym i obniżenia z tego tytułu kosztów procesu. Bardzo duża liczba osób nabywając obligacje GetBack S.A., zainwestowała wszystkie posiadane środki, które niejednokrotnie przekraczały 100.000,00 zł. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym sama opłata od pozwu wynosiłaby zgodnie z art. 13 ust. 2 u.k.s.c. 5% wartości przedmiotu sporu nie więcej jednak niż 200.000,00 zł, co przy standardowych kwotach, za które nabywane były obligacje (tj. 100.000,00 zł) daje kwotę 5.000,00 zł. Doliczając do tej kwoty inne koszty (np. koszt zastępstwa procesowego) może okazać się, że poszkodowany, nie posiadając takich środków, zrezygnuje z dochodzenia swoich roszczeń. Na marginesie nadmienić należy, że wytaczając powództwo poszkodowany ma prawo do złożenia wniosku o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w całości lub w części. W tym celu należy złożyć oświadczenie o stanie majątkowym i rodzinnym. Wówczas sąd, oceniając możliwości finansowe konsumenta, decyduje o zwolnieniu z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości, części, a w nawet może odmówić zwolnienia w przypadku uznania, że konsument dysponuje majątkiem umożliwiającym uiszczenie odpowiedniej opłaty. Dlatego też proponowana zmiana wyeliminuje niepewność, co do wysokości opłaty od pozwu, którą ten musiałby uiścić w przypadku podjęcia decyzji o skierowaniu sporu na drogę postępowania sądowego.

Str. 3

Załącznik: Informacja o wartości roszczeń zgłoszonych w pozwach i kwotach zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami sądów na rzecz klientów w okresie 2017-2021 od podmiotów rynku finansowego ogółem oraz z podziałem na rynek bankowy, rynek kapitałowy i rynek ubezpieczeniowo-emerytalny.

Łączę wyrazy szacunku

Rzecznik Finansowy

dr Bohdan Pretkiel

Str. 4

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

@ biuro@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
f facebook.com/Rzecznik
Finansowy

☎ Tel. 22 333 73 26
22 333 73 27
fax. 22 333 73 29

Załącznik do stanowiska Rzecznika Finansowego w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk senacki 754)

Informacja o wartości roszczeń zgłoszonych w pozwach i kwotach zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami sądów na rzecz klientów w okresie 2017-2021 od podmiotów rynku finansowego ogółem oraz z podziałem na rynek bankowo-kapitałowy i rynek ubezpieczeniowo-emerytalny w sprawach dotyczących złożonych reklamacji			
Rok	Segment rynku finansowego	Wartość zgłoszonych w pozwach roszczeń z PLN ¹	Kwoty zasądzone prawomocnymi orzeczeniami sądów w PLN ²
2021	Rynek bankowo-kapitałowy	9 275 976 110	245 013 429
	Rynek ubezpieczeniowo-emerytalny	631 810 699,03	195 294 581,82
	Ogółem	9 907 787 469,03	440 308 010,82
2020	Rynek bankowo-kapitałowy	4 361 342 494	17 148 895
	Rynek ubezpieczeniowo-emerytalny	795 613 517,41	159 835 339,62
	Ogółem	5 156 956 011,41	176 984 234,62
2019	Rynek bankowo-kapitałowy	782 436,5	13 697,4
	Rynek ubezpieczeniowo-emerytalny	905 150,7	123 717,2
	Ogółem	1 687 587,2	137 614,6
2018	Rynek bankowo-kapitałowy	639 640,00	5 481,8
	Rynek ubezpieczeniowo-emerytalny	832 378,4	157 887,6
	Ogółem	1 472 018	163 369,4
2017	Rynek bankowo-kapitałowy	1 623 029,4	4 262,4
	Rynek ubezpieczeniowo-emerytalny	839 849,1	162 206,2
	Ogółem	2 462 878,5	166 468,6

¹ Dane pochodzą ze sprawozdań Rzecznika Finansowego za lata 2017-2021 i zostały pozyskane w oparciu o art. 33 pkt 3 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym

² Dane pochodzą ze sprawozdań Rzecznika Finansowego za lata 2017-2021 i zostały pozyskane w oparciu o art. 33 pkt 3 ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym

